

המדרשה הארצית ללימודים מתקדמים בפסיכולוגיה חינוכית שפ"י

שלוחת מחוז מרכז

תכנית הלימודים לשנת תשע"ח

פסיכולוגית מחוזית: אהובה עציוני
אחראית פתוח מקצועי: ירדנה לוי

מיקום השלוחה: מכללת לוינסקי לחינוך

תוכן עניינים

מיקום הקורס	עמוד	
	3	דבר הנהלת המדרשה מחוז מרכז
	4	מכללת לוינסקי לחינוך- בית הספר ללימודי המשך- מידע כללי ורישום
	5	הליך הרישום לשנת הלימודים תש"ח
	6	טופס הרשמה
	7-9	טבלה מרכזת קורסים
	10-20	קורסי הסבה- טרום מתמחים
	10-12	עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית: היבטים וחשיבה מערכתית-ארגונית פסיכו דיאגנוסטיקה של ילדים ונוער התפתחות רגשית והפרעות בהתפתחות הילד- מן התאוריה לקליניקה יסודות הטיפול הפסיכולוגי בילדים
	13-14	
	15-16	
	17	
	18-20	קורסי חובה למתמחים
	18-19	לקוי למידה א'
	20	לקוי למידה ב'
	21-29	קורסי בחירה
שפ"ח נס ציונה	21	התערבות במשבר: היבטים על חוסן וטראומה בעבודת הפסיכולוג החינוכי
	22-23	התקשרו"ת- הכשרה תיאורטית לתוכנית המלאה המיועדת לעבודה עם הורים וגנות
	24	קצר ודינאמי – הילכו שניהם יחדיו – טיפול דינאמי קצר מועד
	25	טיפול בהורות
	26	עבודה טיפולית עם מתבגרים
	27	פסיכופתולוגיה במרחב הפסיכולוגיה החינוכית
שפ"ח רחובות	28	הנחיית קבוצות
שפ"ח רמלה	29	דחייה חברתית
	30-32	קורסי בחירה מתקדמים
	30	הכשרה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית הגישה הפסיכואנליטית – מערכתית (גישת יחסי קבוצות) להבנת קבוצות, ארגונים והחברה מושגי יסוד בפסיכואנליזה
	31	
	32	
	33-34	קורסי קיץ
	33	בין תיאוריה לפרקטיקה – הספקטרום האוטיסטי קצר ודינאמי – הילכו שניהם יחדיו – טיפול דינאמי קצר מועד לקוי למידה ב', מפורסם בעמוד
	34	

דבר הפסיכולוגית המחוזית מחוז מרכז

אני שמחה להציג את תכנית המדרשה לפסיכולוגיה חינוכית של מחוז מרכז. הועדה המייעצת המחוזית עורכת בכל שנה חשיבה מחודשת בהתאם למשובים המתקבלים מהשטח, צרכי הלמידה וההתמקצעות בהתאם לדרישות ההתמחות וחשיבה מחוזית ארגונית לגבי הכשרת הפסיכולוגים בפסיכולוגיה החינוכית.

התכנית השנה מגוונת ופונה אל כל הפסיכולוגים במחוז החל מפרקטיקנטים דרך מתמחים מומחים ומדריכים ועוסקת בתחומים נרחבים מתוך ראיית חשיבות ההכשרה בתחומי הליבה של עבודתנו תוך התייחסות לרמת הפרט המערכת והקהילה.

אני רוצה להודות לרכזת המדרשה אחראית על הפיתוח המקצועי במחוז ירדנה לוי על עבודתה המקצועית והמסורה, לסגן הפסיכולוגית המחוזית צביקה יערי על השותפות המקצועית האמיצה ולצוות הניהול המחוזי, דר יעקב יבלון ויורם מדר, אשר אל שורותיו הצטרפו השנה דקלה וינמן ירדנה לוי וקארין מייקסנר ומאחלת להן בהצלחה רבה בתפקיד החדש.

אני מאחלת לכלל הפסיכולוגים במחוז מרכז למידה מהנה ושנת לימודים פורייה

אהובה עציוני
פסיכולוגית מחוזית
מחוז מרכז

מכללת לוינסקי לחינוך - בית הספר ללימודי המשך מידע כללי

בבסיס עבודתו של בית הספר ללימודי המשך במכללת לוינסקי לחינוך עומד רציונל מקצועי שעיקרו התפתחות אישית ופרופסיונאלית של קהל יעד רחב: מורים, בעלי תפקידים במערכת החינוך וכלל הציבור. כמו כן מקיים בית הספר השתלמויות, קורסים ולימודי תעודה במגוון תחומים ונושאים. המגוון הקיים מאפשר ללומדים לבחור בין לימודי התמקצעות, לימודי התמחות ולימודי העשרה. אנו רואים את מכללת לוינסקי לחינוך, שעיקר עיסוקה הכשרת מורים, כמובילה בבניית כישורים מקצועיים של מקצועות החינוך ושל מקצועות אחרים.

המטרות והיעדים המרכזיים של בית הספר:

- בניית תכניות לימודים שיספקו כלים ותשתיות להתפתחות מקצועית ולהעשרה
  - בניית ערוצים שיאפשרו למידה אישית וקידום מקצועי
  - יצירת מרכז שיתרום ללמידה מתמשכת וממושכת של קהלי יעד רחבים
  - בניית מענה לסוגים שונים של קהלי יעד קבועים ומזדמנים
- צוות בית הספר ללימודי המשך, מברך את אוכלוסיית הפסיכולוגים החינוכיים לקראת שנת הלימודים הקרובה, ומאחלים למידה פורייה והרחבת דעת.

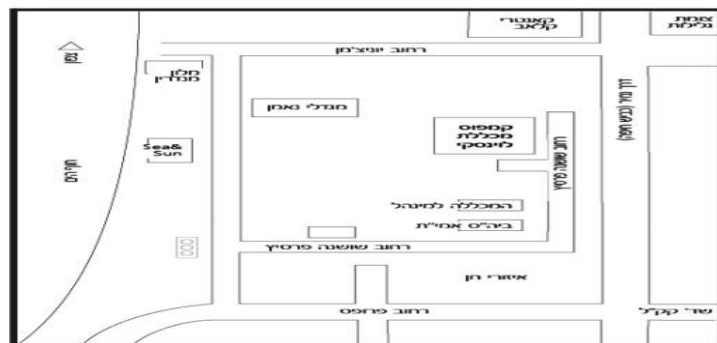
טל: 03-6902482/3 פקס: 03-6902493

סגל בית הספר ללימודי המשך:

משה אבלו, ראש בית הספר
טליה ליבנה, ראש מנהל בית הספר
דפנה זלינגר, מזכירת בית הספר

לרשות המשתמשים במכללה עומדים השירותים הבאים:

- המשתלמים רשאים להשתמש בספרייה האקדמית של המכללה. לצורך השאלת ספרים הם יידרשו להפקיד בגזברות המכללה פיקדון על סך 200 שקלים, שיוחזר להם עם סיום הלימודים.
- הודעות על שינוי במערכת הלימודים או במיקום הכיתות יישלחו למשתלמים באמצעות מסרונים לטלפון הנייד.
- במכללה פועלת קפיטריה כשרה, ופועלת חנות לצידוד משרדי.
- לרשות המשתלמים מגרשי חנייה ללא תשלום.

קווי אוטובוס למכללת לוינסקי לחינוך:
דן: 26, 29 מטרופולין: 90, 147, 149 אגד: 89 א, 192, 501, 502, 601, 604, 852, 872,
900, 910 קווים: 9

הליך הרישום לשנת הלימודים תשע"ח

הרישום לקורסי המדרשה לפסיכולוגיה חינוכית מתבצע באמצעות כתובת המייל של ביה"ס ללימודי המשך של מכללת לוינסקי לחינוך: shefi@levinsky.ac.il
התשלום יתבצע אך ורק באמצעות כרטיסי אשראי. לומדים שאין ברשותם כרטיס אשראי יצרו קשר עם מזכירות לימודי המשך במכללה, לקבלת אישור חריג לתשלום בצ'ק, שיועבר למכללה עד שבועיים לפני תחילת שנת הלימודים.

להרשמה המקוונת יש לצרף את טופס ההרשמה המופיע בעמוד הבא של חוברת זו (הטופס מצוי גם באתר), הכולל את חתימת מנהל השפ"ח, כקובץ סרוק מצורף.
ההרשמה הראשונה אינה בבחינת מתן אישור סופי לקבלה לקורס. אישור סופי לקבלה לקורס יישלח אליכם במייל בסמוך לסיום תקופת הרישום.
טופס שיגיע ללא פרטי אמצעי תשלום לא יתקבל.

תאריך אחרון: הטופס החתום ע"י מנהל/ת השפ"ח והתשלום צריכים להגיע עד ליום 31.7.17 פסיכולוגים הנקלטים לעבודה בתחנות שפ"ח לאחר 1.8.17 יוכלו להירשם עד 1.9.17 רישום פונים שישלחו טפסים לאחר מועדים אלו, יהיה על בסיס מקום פנוי.

הרשמה לקורס במחוז אחר: ההרשמה לקורסים בכלל המחוזות בארץ תתאפשר על בסיס מקום פנוי החל מ-1.8.17

גמלאים ומדריכים חיצוניים בשפ"חים: יכולים להירשם אחרי 1.8.17 על בסיס מקום פנוי ולפי שיקולי דעת של הפסיכולוג המחוזי ורכז המדרשה.

ביטול הרשמה: עד שבועיים לפני מועד פתיחת הקורס, ניתן לקבל החזר תשלום בקיזוז 150 ₪ דמי הרשמה. לאחר מועד זה, ביטול הרשמה לקורס יחויב בעלות מלאה של הקורס.

חתימת מנהל: חתימה על הטופס משמעה עמידה של הלומד בדרישות ההרשמה לקורסים ואישור המנהל ללימודיו.

בשאלות מקצועיות נא לפנות למנהלי השפ"חים או לרכזת המדרשה ירדנה לוי ולא למזכירות ביה"ס ללימודי המשך מכללת לוינסקי לחינוך. לאנשי המזכירות אין ידע או סמכות לקבוע בשאלות מקצועיות, בדרישות מוקדמות לקורסים וכו'.

ליצירת קשר: רכזת המדרשה ירדנה לוי
leyardena@gmail.com במייל:

טלפון המכללה: 03-6902482/3 פקס: 03-6902493

הרשמה נעימה ולימודים פוריים!

טופס הרשמה – מדרשה מחוז מרכז

למילוי על ידי מזכירות המכללה:
 תאריך קבלת הטופס: _____
 אישור אמצעי תשלום: _____ (במידה וחסר – להשיב הטופס לנרשם)
 קיום חתימת מנהל/ת: _____ (במידה וחסר – להשיב הטופס לנרשם)

תאריך משלוח הטופס: _____

לכבוד: טליה לבנה / דפנה זלינגר
 ביה"ס ללימודי המשך, מכללת לוינסקי לחינוך
 רח' שושנה פרסיץ 15 ת"א 61481
 פקס: 03-6902493 טלפון: 03-6902482/3
shefi@levinsky.ac.il
 שם הפסיכולוג: _____ מס' ת. ז. _____

כתובת למשלוח דואר: _____

שפ"ח (אם עובד בשניים ציינו/י זה שדרכו ההשתלמות): _____

טל. בשפ"ח: _____ טל נייד: _____ טל. פרטי: _____

דואר אלקטרוני (בכתב ברור) _____

ותק בעבודה כפסיכולוג: _____ מס' רישום בפנקס הפסיכולוגים: _____

מוסד לימודי ומגמת לימוד שסיימת תואר MA: _____

בוגר תכנית השלמה לפסיכולוגיה חינוכית כן/לא מתאריך _____

מעמד מקצועי: פרקטיקנט / מתמחה / מומחה / מדריך (נא להקיף בעיגול)

מחיר	שמות הקורסים שנבחרו
ש"ח	1.
ש"ח	2.
ש"ח	סה"כ לתשלום

לנרשמים לקורסי המשך, ל"ל ב וקורס ניהול שנה ב', נא ציינו היכן ומתי למדתם קורס א:

- קורס לקוית למידה א : תאריך סיום לימודים _____ בידי אישור סיום כן/לא
- קורס ניהול שנה א : תאריך סיום לימודים _____ בידי אישור סיום כן/לא

הערות ובקשות הלומד: _____

הערות והמלצות מנהל התחנה: _____

שם מנהל/ת השפ"ח _____ חתימת מנהל/ת _____

השפ"ח _____

לתשלום: _____

מס' הכרטיס

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

שם בעל הכרטיס: שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

ת.ז. של בעל הכרטיס: _____

תוקף הכרטיס: _____ סכום כולל: _____

פרטי מבצע הרישום

בית הספר ללימודי המשך _____

ת א ר י ח   **י ח י ד ה**   **ש מ מ מ ל א ה ט ו פ ס**

שימוש משרדי: ס כ ו מ : _____ תאריך: _____ שם וחתימת _____

שכר לימוד	היקף הקורס	שעה	תאריכים				שם המרצה	הקורס
865 ש	56 שעות אקדמאיות	13:40-16:00 יום מרכז *	28.11.17	14.11.17	31.10.17	17.10.17	חיות צפניה	עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית, היבטים וחשיבה מערכתית ארגונית
			23.1.18	9.1.18	26.12.17	*17.12.17		
			20.3.18	6.3.18	20.2.18	6.2.18	רפי ארז	
			22.5.18	8.5.18	24.4.18	10.4.18		
			(אופציונאלי) 19.6.18					
865 ש	56 שעות אקדמאיות	16:30-18:50 יום מרכז *	28.11.17	14.11.17	31.10.17	17.10.17	בקי פישמן	פסיכודיאגנוסטיקה של ילדים ונוער
			23.1.18	9.1.18	26.12.17	*18.12.17		
			20.3.18	6.3.18	20.2.18	6.2.18		
			22.5.18	8.5.18	24.4.18	10.4.18		
			(אופציונאלי) 19.6.18					
865 ש	56 שעות אקדמאיות	14:00-16:20 יום מרכז *	12.12.17	21.11.17	7.11.17	24.10.17	מיה פאיאנס	פסיכולוגיה התפתחותית- התפתחות תקינה ופתולוגיה
			30.1.18	16.1.18	2.1.18	*19.12.17		
			27.3.18	13.3.18	27.2.18	13.2.18		
			29.5.18	15.5.18	1.5.18	17.4.18		
			(אופציונאלי) 26.6.18					
865 ש	56 שעות אקדמאיות	16:30-18:50 יום מרכז *	12.12.17	21.11.17	7.11.17	24.10.17	עופר ספיר	יסודות הטיפול הפסיכולוגי בילדים
			30.1.18	16.1.18	2.1.18	*20.12.17		
			27.3.18	13.3.18	27.2.18	13.2.18		
			29.5.18	15.5.18	1.5.18	17.4.18		
			(אופציונאלי) 26.6.18					
615 ש	44 שעות אקדמאיות	16:30-18:50 15 פגישות	12.12.17	21.11.17	7.11.17	24.10.17	בקי פישמן	לקויות למידה א'
			13.2.18	30.1.18	16.1.18	2.1.18		
		15:00-18:10 11 פגישות	17.4.18	27.3.18	13.3.18	27.2.18	מאיר בוכנר	
			12.6.18	29.5.18	15.5.18	1.5.18		
615 ש	44 שעות אקדמאיות	13:40-16:00	12.12.17	21.11.17	7.11.17	24.10.17	דפנה תמיר	לקויות למידה ב'
			13.2.18	30.1.18	16.1.18	2.1.18		
			17.4.18	27.3.18	13.3.18	27.2.18	אורנה כהן	
			12.6.18	29.5.18	15.5.18	1.5.18		

קורסי בחירה

565 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	2.11.17	19.10.17	28.9.17	יעל שחר	התערבות במשבר
			14.12.17	30.11.17	16.11.17		
			(אופציונאלי) 28.12.17				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	72.10.1	27.9.17	14.9.17	יהודית דריימן	תכנית התקשרו"ת (הורות תומכת קשר ותקווה)
			13.11.17	1.11.17	19.10.17		
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	22.8.17	1.8.17	25.7.17	ד"ר יעקב יבלון	טיפול דינאמי קצר מועד
			12.9.17	5.9.17	29.8.17		
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	12.9.17	5.9.17	29.8.12	ירדנה גנץ	טיפול בהורות
			3.10.17	26.9.17	19.9.17		
			(אופציונאלי) 17.10.17				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	19.9.17	12.9.17	5.9.17	עדנה רשף	עבודה טיפולית עם מתבגרים
			17.10.17	3.10.17	26.9.17		
			(אופציונאלי) 24.10.17				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	19.9.17	12.9.17	5.9.17	עופר שלום	פסיכופתולוגיה במרחב הפסיכולוגיה החינוכית
			17.10.17	3.10.17	26.9.17		
			(אופציונאלי) 24.10.17				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	6.11.17	30.10.17	16.10.17	ד"ר עדי שפירא פאיאנס	הנחיית קבוצות
			25.12.17	11.12.17	20.11.17		
			(אופציונאלי) 1.1.18				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	16.1.18	12.12.17	7.11.17	יעל אברהם	דחייה חברתית
			17.4.18	13.3.18	13.2.18		
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 14:00	12.12	28.11.17	14.11.17	גילה טייכר ואורית לוי	הכשרה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית
			23.1.18	9.1.18	26.12.17		
			(אופציונאלי) 6.3.17				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 14:00	21.11.17	7.11.17	24.10.17	דפנה בהט	הגישה הפסיכואנליטית- מערכתית להבנת קבוצות ארגונים והחברה
			30.1.18	16.1.18	2.1.18		
			(אופציונאלי) 13.3.18				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	08:30- 13:00	24.11.17	10.11.17	27.10.17	עופר שלום	מושגי יסוד בפסיכואנליזה
			5.1.18	22.12.17	8.12.17		
			(אופציונאלי) 26.1.18				

קורסי קיץ 2018 - תשע"ח

765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	18.7.18	11.7.18	4.7.18	ד"ר יעקב יבלון	טיפול דינאמי קצר מועד
			22.8.18	8.8.18	1.8.18		
			29.8.18 (אופציונאלי)				
765 ש	40 שעות אקדמאיות	09:00- 15:00	12.7.18	10.7.18	5.7.18	שימירת פרידנזון -חיו	בין תיאוריה לפרקטיקה- הספקטרום האוטיסטי
			26.7.18	24.7.18	19.7.18		
			31.7.18 (אופציונאלי)				
יפורסם בהמשך						אורנה כהן	ליקויי למידה ב'

עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית: היבטים וחשיבה מערכתית – ארגונית

מרצים:

קבוצה א': חיאית צפניה, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה, מנחת קבוצות, יו"ר הפורום המערכתי באגף פסיכולוגיה, צוות ניהול שפ"ח כפר סבא, קליניקה פרטית.

קבוצה ב: רפי ארז, פסיכולוג חינוכי מומחה-מדריך, מנהל השרות הפסיכולוגי המשלים ראשל"צ. ניסיון והכשרה בפסיכואנליזה בארגון. מטפל ובעלים של מרכז "מה הטעם"

מטרת הקורס: הקניית ידע מעשי ותיאורטי מקיפים המאפשרים לפסיכולוג החינוכי להכיר, להבין ולהתנסות בפרדיגמת החשיבה המערכתית-ארגונית. הלמידה בקורס תאפשר הרחבה והעמקה במושגי יסוד ומודלים תיאורטיים בתחום התנהגות הארגונים ותורת הארגונים, יחד עם התמקדות בארגון החינוכי ותהליכים מבניים וסביבתיים המייחדים את הארגון החינוכי משאר הארגונים בחברה, בהיבטים הפורמאליים והבלתי פורמאליים. הקורס מכוון להציג מושגים, תפיסות, תהליכים ודרכי פעולה, הקשורים בתפיסת עבודת הפסיכולוג החינוכי בשדה העבודה המערכתית-ארגונית. השאיפה היא לפתח ולהעשיר בקרב המשתתפים את ההבנה ויכולת הפעולה בקונטקסט המערכתי, תוך זיקה לתיאוריות רלוונטיות.

אופן הלמידה: גישות ומודלים מרכזיים יוצגו ללומדים באמצעות שילוב של קריאה, הרצאות פרונטאליות, דיונים ותרגילים. במהלך הקורס יידרש יישום הנלמד באמצעות התנסות ותרגול הנלמד בשטח. במסגרת הקורס יידונו גם שאלות עקרוניות הנוגעות לקשר שבין תיאוריה למעשה, וכן לגיבוש זהות פרופסיונאלית בזיקה לתפיסת תפקיד הפסיכולוג החינוכי בהיבט המערכתית-ארגוני. הקורס מחייב התנסות סדירה לאורך השנה בנושאים הנלמדים בקורס. כמו כן יידונו וינתחו במהלך הקורס התערבויות ואירועים ארגוניים-מערכתיים ויתקיימו התנסויות מודרכות במסגרת מפגשי השיעור, במשולב עם פרקי הלימוד הרלוונטיים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה. קריאה, כתיבת תרגילים, הגשת עבודה מסכמת.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמיות (16 מפגשים של 3 שעות ויום מרוכז של 8 שעות).

התאריכים: 17.10.17 31.10.17 14.11.17 28.11.17 17.12.17 (*יום א', מרוכז- חנוכה)
26.12.17 9.1.18 23.1.18 6.2.18 20.2.18 6.3.18 20.3.18 10.4.18
24.4.18 8.5.18 22.5.18 5.6.18 19.6.18 (אופציונאלי)

השיעורים מתקיימים בשעות: 13:40-16:00

*יום מרוכז 9:00-16:00

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	היכרות של מנחה-לומדים בשיעור זה תינתן הקדמה על הקורס ומטרותיו: יסקרו התכנים והמטלות ויומחש מהותו של תהליך "מערכתית-ארגוני" תוך התייחסות לחוויה אישית בתוך המערכת החינוכית (אני כתלמיד/ אני כפסיכולוג – החיבור בין האישי למקצועי- עמדות, תחושות והתערבות).

<p>מערכת וארגון ומה שביניהם</p>	<p>מהי חשיבה ועמדה מערכתית? התבוננות על המשמעות המערכתית של אירועים פרטניים וקבוצתיים שמתרחשים במערכת. מודלים ארגוניים והתבוננות בהשפעות הגומלין בין המערכות השונות בהן נמצא הפרט (פסיכולוג-ילד). תוך התייחסות לתפיסת התפקיד של הפסיכולוג החינוכי. הסתכלות אקולוגית (יחסי גומלין בין ילד, הורים, משפחה, צוותי חינוך, מדיניות קהילה, תרבות).</p> <p>יסודות היסטוריים, תיאורטיים והתפתחותיים של ארגונים. גישת המערכות הפתוחות, תכונות של מערכות פתוחות, אלמנטים של מערכת חברתית. התרומה של הפסיכואנליזה להבנת תהליכים חברתיים, מערכתיים וארגוניים.</p>
<p>ייחודה של המערכת החינוכית כארגון</p>	<p>המבנה הפורמלי של ביה"ס, מטרות הארגון, גישת ביה"ס בעל החיבורים הרופפים, אקלים, תרבות אירגונית, חזון, הקונפליקט הבירוקרטי פרופסיונלי, תפיסת תפקיד המנהל, ותפיסת תפקיד של בעלי תפקידים נוספים במערכת החינוכית. (יועצים, מחנכים, מורים, סיעות מורות שילוב, ועוד). התבוננות על הלמידה כהליך התפתחותי המתרחש בהקשר רגשי- חברתי- מערכתי והיכרות עם מושגי יסוד בפסיכופדגוגיה ובמוטיבציה ללמידה. סביבת בית הספר, תורת הניהול העצמי של בית הספר. מנהיגות והשפעה בארגונים. תהליכים קבוצתיים</p>
<p>הגן כמערכת חינוכית</p>	<p>היכרות עם מאפיינים ייחודיים של גן הילדים-גננת כמנהלת הגן, בעלי תפקידים אחרים בפנים ובחוץ, התייחסות לצרכים ההתפתחותיים (רגשיים קוגניטיביים ופיזיולוגיים) השונים בין כיתות הגן השונות והמקום של ההורים. היכרות עם החט"צ, התייחסות למעבר בין גן לבי"ס. חשיפה לפרקטיקות מהשדה ולתוכניות המתאימות לעבודה מערכתית בגן עם אנשי המקצוע, הורים וילדים (כדוגמת התקשרות הורים והתקשרות גן).</p>
<p>תפקיד הפסיכולוג החינוכי במערכת</p>	<p>ההתמקמות והמיצוב של הפסיכולוג במערכת החינוכית תוך התבוננות בגבולות ובמתח שבין החוץ והפנים. יחודו וזיקתו של הפסיכולוג החינוכי לבעלי תפקידים שונים במערכת החינוכית ומחוצה לה. עבודה מתוך עמדת היועצות (קונסולטציה) בשונה מהעמדה הטיפולית. האבחנה בין ברית לחוזה (כולל ההיכרות עם סוגי חוזים שונים). חשיבות הברית והשפעתה על הגדרת העבודה במערכות בכלל ובמערכת החינוכית בפרט. דיון תיאורטי לצד היבטים פרקטיים. התייחסות לעמדה הרגשית של הפסיכולוג בהקשר לתפקידו במערכת החינוכית וביחס לבעלי סמכות. שיתוף פעולה, שותפות, שיתופיות- מה בין המונחים ותפקיד הפסיכולוג החינוכי.</p>
<p>היבטים אתיים בהתערבויות מערכתיות</p>	<p>היכרות עם הקוד האתי, והתייחסות אל המקום הייחודי של הפסיכולוג החינוכי ממקום של צרכני שירות מרובים. גבולות מקצועיים, מי הלקוח, ריבוי לקוחות ואינטרסים. (*לאורך כל הקורס, יש להתייחס להיבט האתי במצבים בהם מועלים קונפליקטים הנוגעים לנושא).</p>
<p>התערבויות מערכתיות – תכנון, ביצוע, מדידה והערכה של התערבויות</p>	<p>שימוש במודלים ודרכי אבחון והתערבות מרכזיים: ראינות (מובנה, חצי מובנה), שאלונים, תצפיות, כלים למיפוי תהליכי עבודה, ניתוח אירועים מערכתיים ושימוש בנתונים כמותיים (כגון מיצ"ב, אח"מ ועוד). שימוש בקונסולטציה, עבודה עם קבוצות וצוותים במערכת החינוכית ובקהילה.</p>

<p>(חוזה, אבחון, משוב ועוד..)</p> <p>התבוננות על התהליכים הפורמליים (ועדות סטטוטוריות, ועדות בינמקצועיות וכיו"ב), הבנה מה הם מחזיקים/ משרתים עבור המערכת, וכיצד ניתן למקסם את תרומתם עבור המערכת.</p>	
<p>תהליכי שינוי בארגונים</p> <p>תהליכי שינוי בארגון. התנגדות לשינויים, הקונפליקט המובנה ופתרונו מוטיבציה – טבעה וביטוייה ברמת הארגון והמערכת שינוי עמדות, מחויבות ארגונית, הגנות והתמודדות יחסי כוחות וסמכות בארגונים.</p>	
<p>סוגיות והיבטים ייחודיים בהקשר למערכת הבית ספרית בגיל יסודי והעל יסודי</p> <p>המאפיינים הייחודיים למערכת החינוך היסודית, חטיבת הביניים והחטיבה העליונה הן ברמת המערכת החינוכית והן ברמת הצרכים ההתפתחותיים של הפרט והמפגש שלו עם המבוגר. משימות התפתחותיות מרכזיות בתחומי הלמידה, ההערכה העצמית של הילד מול הישגיו, מיקומו החברתי המאפיינים הייחודיים של חטיבות הביניים והחטיבה העליונה, מודלים מותאמים לעבודת הפסיכולוג בגילאים השונים</p>	
<p>התמודדות עם משברים ומצבי סיכון/חרום והשלכותיהם על הארגון. משברים וההשלכה שלהם על התגובות וההתנהלות המערכתית- קטיעת רצפים (רגשיים, תפקודיים ועוד). עקרונות ההתערבות בתוך הפעילות השוטפת.</p>	<p>התערבות במשבר וחירום</p>
<p>דין מסכם וקבלת משוב</p>	<p>סיכום</p>

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

פסיכו דיאגנוסטיקה של ילדים ונוער

מרצה

קבוצה א': בקי פישמן, פסיכולוגית חינוכית-מדריכה, לשעבר מנהלת שפ"ח שומרון. קליניקה פרטית.

מטרת הקורס: הקורס יקנה ידע תיאורטי ומעשי בהערכה פסיכולוגית של ילדים ונוער. במהלך הקורס נתייחס לפסיכו דיאגנוסטיקה כהליך רב שלבי הכולל הגדרה מדויקת של השאלות שיש לברר על הנבדק, העלאת השערות עבודה על בסיס ידע תיאורטי ומחקרי ובחינת ההשערות האלה ע"י בחירה מושכלת של כלים ושיטות לאבחון. כמו כן יתייחס הקורס באופן מקיף לניתוח ופירוש של הממצאים באופן מקצועי ואתי, גזירת מסקנות והמלצות ומסירתן באופן בהיר ומוכן לגורמים הרלוונטיים.

אופן הלמידה: תכני הקורס יועברו באמצעות הוראה פרונטלית, תוך שילוב מצגות ודיונים. חלק מהדיונים יתקיימו על בסיס חומר קריאה שהמשתתפים יתבקשו לקרוא. בנוסף, יוקדש מקום לניתוחי מקרים אבחוניים שיובאו ע"י המרצה וע"י המשתתפים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. השתתפות בהרצאות, התנסות בהעברת המבחנים שיילמדו והבאת מקרים לניתוח בכיתה. הגשת עבודה מסכמת (כתיבת חוות דעת פסיכולוגית על בסיס המבחנים שנלמדו).

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות. (16 מפגשים של 3 שעות ויום מרוכז של 8 שעות).

התאריכים: 17.10.17 31.10.17 14.11.17 28.11.17 18.12.17 (*יום ב', מרוכז- חנוכה)
26.12.17 9.1.18 23.1.18 6.2.18 20.2.18 6.3.18 20.3.18 10.4.18
8.5.18 22.5.18 5.6.18 19.6.18 (אופציונאלי)

השיעורים מתקיימים בשעות: 16:30-18:50

*יום מרוכז 9:00-16:00

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס:

שיעור 1	היכרות עם המרצה, עם הסטודנטים ועם תכני הקורס. קביעת החוזה בין המרצה לסטודנטים, בדיקת הרקע של הסטודנטים, הידע והניסיון בתחום. סקירה כללית של מושגי יסוד במתודולוגיה של המבחנים הפסיכולוגיים.
שיעור 2	קבלת הפניה לאבחון - התייחסות לגורמים המפנים, סיבת הפניה, איסוף מידע ממקורות שונים, שאלונים וגיבוש השאלה האבחונית.
שיעור 3	איסוף מידע בתהליך האינטייק - ראיון עם הורים, צוות חינוכי ועוד. התצפית ככלי אבחנתי.
שיעור 4	מבחני אינטליגנציה – בסיס תיאורטי והיסטורי. הצגת תיאוריות שונות של משכל: הגישה הקוגניטיבית, גישת CHC.
שיעור 5-6	למידה יסודית של העברה ופירוש של מבחני וקסלר (WPPSI III WISC R 95) וסקירה של מבחן קאופמן.
שיעור 7	מבחן הבנדר.
שיעור 8	מבחנים השלכתיים: מבחן CAT ומבחן השלמת משפטים.
שיעור 9	מבחנים השלכתיים (המשך) – מבחן TAT תיאוריה, העברה ופירוש.
שיעור 10	מבחנים השלכתיים (המשך) – מבחן HTP.
שיעור	הערכה באמצעות שאלונים (אכנבאך, קונורס, שאלוני חרדה, דיכאון OCD ואובדנות).

הערכה ללא כלי אבחון פורמאליים (כולל גישת RTI)	11
כתיבת חוות הדעת הפסיכולוגית - אינטגרציה של ממצאי האבחון וגיבוש המלצות תוך התייחסות למבחנים שהסטודנטים ביצעו במהלך הקורס. הצגת הנחיות שפ"י. תרגול.	שיעורים 12 13
הצגת ההגדרות השונות ללקות למידה. מתן המשוב לילד להורים ולצוות החינוכי. דילמות אתיות וחוקיות. סיכום הקורס ופרידה.	שיעור 14

כל הנושאים יידונו תוך התייחסות ספציפית לקונטקסט הפסיכו-חינוכי ולמגמות עדכניות בתחום.

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

התפתחות רגשית והפרעות בהתפתחות הילד – מן התיאוריה לקליניקה

מרצה: מיה פאיאנס- פסיכולוגית קלינית. עובדת עם ילדים, הורים ומבוגרים בקליניקה פרטית בתל אביב. חברת הצוות הקליני ביחידת ה- ASD בשפ"ח חולון.

מטרת הקורס : השירות הפסיכולוגי החינוכי ניתן לתלמידי המערכת החינוכית החל מגיל גן הילדים ועד לסיום לימודיהם במערכות החינוכיות של החטיבה העליונה. כיון שכך, כל התערבות פסיכולוגית שנעשית במערכות החינוכיות מחייבת התייחסות שנגזרת מגיל הילד וממיקומו בשלבי ההתפתחות השונים- ההתפתחות הפיזית, הקוגניטיבית, החברתית והרגשית. הקורס נועד לתת תשתית ראשונית להבנת תהליכים התפתחותיים אלה מתוך דגש על התפתחות בתוך קשר, המתחיל בדיאדה הראשונית ומתפתח לסביבה הקרובה והרחוקה .

אופן הלמידה הרצאות בליווי חומר קריאה, סרטים להמחשה, והצגת סרטוני תצפית של התלמידים. **הקורס מיועד:** לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, קריאת ביבליוגרפיה ועבודה מסכמת. עבודת הסיכום הנדרשת- ניתוח תצפית של ילד תוך התייחסות לתאוריה התפתחותית מתוך הביבליוגרפיה הרלבנטית. יש להתייחס לרצף ההתפתחותי שעבר.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות (16 מפגשים של 3 שעות ויום מרוכז של 8 שעות).

התאריכים: 19.12.17 12.12.17 21.11.17 7.11.17 24.10.17 2.1.18
17.4.18 27.3.18 13.3.18 27.2.18 13.2.18 30.1.18 16.1.18
1.5.18 15.5.18 29.5.18 12.6.18 26.6.18 (אופציונאלי)

*יום מרוכז 9:00-16:00

השיעורים מתקיימים בשעות: 14:00-16:20

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.
מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית	התפתחות מגיל הינקות ועד לבגרות, רציפות מהתפתחות תקינה ועד לפתולוגיה, התפתחות רציפה אל מול התפתחות בשלבים
גיל הינקות לידה עד שלוש שנים	עם מה הילד בא לעולם? רקע משפחתי, הריון, לידה תהליכי התקשרות התפתחות קוגניטיבית התפתחות השפה התפתחות חברתית תפקודים ניהוליים
משחק בגיל הרך	חשיבות המשחק בגיל הרך להתפתחות מיטבית
הכניסה לגן הילדים גילאי 3-6	המעבר למערכת חינוכית- מאפייני מערכת הגן, הגישה האקולוגית- התפתחותית. הכרות עם מערכות משיקות התפתחות קוגניטיבית התפתחות השפה והתפתחות אוריינית התפתחות חברתית התפתחות רגשית מוכנות למעבר לבי"ס
גיל ביה"ס	אתגרים בהתפתחות בשלב זה קשיים בתהליכי למידה

התפתחות פיזיולוגית, קוגניטיבית, רגשית וחברתית	גיל ההתבגרות
	סיכום הקורס

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

יסודות הטיפול הפסיכולוגי בילדים

מרצה:

קבוצה א' - עופר ספיר, פסיכולוג קליני וחינוכי, מטפל בילדים ומבוגרים.

מטרת הקורס: עיסוקה של הפסיכולוגיה החינוכית הוא גם בטיפול בילדים ובני נוער ובמשפחותיהם. כיון שכך, על הפסיכולוג החינוכי להכיר את התשתית הטיפולית שהיא מעבר לגישות טיפוליות פציפיות, ויחד עם זאת לאפשר נגיעה בסוגי טיפול מגוונים העומדים לרשות הפסיכולוג בעבודתו.

אופן הלמידה: לכל מפגש שני חלקים. בחלק הראשון דיון בנושא, תוך קריאה במאמרים. בחלק השני דיון קבוצתי במקרה טיפולי שמביא אחד המשתתפים בקבוצה, תוך ניסיון לחיבור בין החומר התיאורטי הנלמד לתהליך הטיפולי. בעבודה הקבוצתית על מקרים ננסה להתמקד בקשר הטיפולי, באופן שבו המטופל זקוק למטפל, בניסיון ובקשיים לשמור על המרחב הטיפולי והעמדה הטיפולית, וכן בהבנת האופן שבו התכנים מתבטאים בתהליך הטיפולי.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס:

1. נוכחות מלאה.
  2. התנסות בהתערבות טיפולית עם ילד במהלך שנת הלימודים.
  3. הצגת ההתערבות במסגרת הקורס, בכתב, כולל פגישה טיפולית אחת מפורטת.
  4. קריאה שוטפת של המאמרים.
  5. כתיבת עבודה מסכמת על אספקט מסוים מהתהליך הטיפולי. תוך התייחסות לשתי גישות טיפוליות שנלמדו במהלך הקורס והתייחסות לדילמות אתיות
- רצוי מאוד שהלמידה בקורס תלווה בהדרכה פרטנית בשפ"ח על טיפול, כדי ללוות את המטפלים בטיפולים.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות (16 מפגשים של 3 שעות ויום מרוכז של 8 שעות).

התאריכים: 24.10.17 7.11.17 21.11.17 12.12.17 20.12.17 (*יום ד', מרוכז-חנוכה)
2.1.18 16.1.18 30.1.18 13.2.18 27.2.18 13.3.18 27.3.18 17.4.18
1.5.18 15.5.18 29.5.18 12.6.18 26.6.18 (אופציונאלי)

*יום מרוכז 9:00-16:00

השיעורים מתקיימים בשעות: 16:30-18:50

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.
הקשר הטיפולי	ראיון עם ההורים והילד, המטרה הטיפולית, יצירת ברית טיפולית, חוזה טיפולי, הסטינג, בניית תכנית טיפולית, מקום הפסיכולוג בקשר הטיפולי.
סקירת גישות טיפוליות שיקולים ודילמות בבחירת התערבות הטיפולית	התאמת הגישה הטיפולית ודרכי הטיפול לגיל המטופל ולקושי תוך התייחסות למגוון הגישות הטיפוליות (הדינמית-כולל טיפול במשחק, הקוגניטיבית-התנהגותית, המשפחתית, הדיאדת, הנרטיבית והקבוצתית).
ההקשר האקולוגי והקונטקסט בתוכו הילד חי	עבודה עם ההורים (הדרכה וטיפול בהורות) והמערכת החינוכית
אתיקה	הכרת כללי האתיקה בטיפול
סיום טיפול	סיום כולל תהליכי פרידה
סיכום הקורס	

הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית

לקויות למידה א'

מרצים:

קבוצה א: בקי פישמן, פסיכולוגית חינוכית-מדריכה, מנהלת שפ"ח שומרון. קליניקה פרטית.

קבוצה ב: מאיר בוכנר. פסיכולוג חינוכי מדריך.

מטרת הקורס: היכרות בסיסית עם תחום ליקויי הלמידה, עם מבחנים רלוונטיים ועם דרישות משרד החינוך לאבחון רב-תחומי.

אופן הלמידה: המשתלמים ידרשו לקרוא מאמרים, יערכו דיונים תיאורטיים, יוצגו מקרים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתמחים שעדיין לא למדו קורס על לקויות-למידה.

תנאי קבלה: יתקבל מי שהשלים קורס פסיכודיאגנוסטיקה של טרום התמחות או שבידו פטור מהועדה המקצועית במשרד הבריאות מקורס זה.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. הלומדים מחויבים במהלך הקורס לבצע הערכה פסיכודידקטית מלאה אחת לפחות.

היקף הקורס: 44 שעות אקדמאיות.

שכר לימוד: 615 ₪

התאריכים: 30.1.18 16.1.18 2.1.18 12.12.17 21.11.17 7.11.17 24.10.17
29.5.18 15.5.18 1.5.18 17.4.18 27.3.18 13.3.18 27.2.18 13.2.18
12.6.18 (אופציונאלי)

השיעורים יתקיימו: קבוצה א' 15 מפגשים בשעות: 14:00-16:20
קבוצה ב' 11 מפגשים בשעות 15:00-18:10

מבנה הקורס:

הנושא הנלמד	התוכן	כלי אבחון נלמד
מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים בדיקת ידע וניסיון בתחום	
לקות למידה מהי?	סימפטומטולוגיה	
אינטייק	הריאיון ככלי הערכתי עם דגש על לקות למידה ו/או הפרעת קשב	
תפקודים קוגניטיביים בלמידה	על פי תאוריית ה CHC : שפה, שטף שליפה ושיום, זיכרון עבודה, זיכרון מידי, אחסון ושליפה ארוך טווח, עיבוד חזותי, עיבוד שמיעתי, מהירות עיבוד, מיפוי המבחנים על פי עקרונות גישה הצלבת הנתונים XBA	שימוש במבחנים כמו- AVLT, RCF. שיום, שטף שפתי של קוה MVPT
תפקודי למידה	קריאה, כתיבה	א-ת, מסלול"ל
הפרעות ותפקודים אחרים	הפרעת קשב: היסטוריה, הגדרה על פי DSM-V, סימפטומטולוגיה, תחלואה נלווית ואבחנה מבדלת	שימוש במבחנים כמו- Trail Making, Number Cancelling, Symbol Search
שימוש בשיעורים לבדיקת קשב וריכוז	כגון שאלוני: קונורס, בריף, אכנבאך, העברה וניתוח	
הכרת מבחנים	כגון מוקסו העברה וניתוח, BRC	

	ואחרים, הכרות וקריאת תוצאות.	ממוחשבים
	היבטים רגשיים, חברתיים ומשפחתיים של התלמיד ל"ל	היבטים רגשיים של התלמיד ל"ל
	אינטגרציה של הממצאים המובאים, סיכום והמלצות תוך גיבוש תכניות התערבות שונות, ותוך התייחסות לדילמות אתיות וחוקיות.	חשיבה אינטגרטיבית
	סיכום הקורס והכנה לשנה ב'	סיכום הקורס

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים במסלול התמחות
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

לקויות למידה ב'

מרצים:

קבוצה א': דפנה תמיר, פסיכולוגית חינוכית מומחית ומדריכה, מנהלת את מכון 'ספירלה' העוסק במחוננים, דוקטורנטית ללימודי מגדר באוניברסיטת בר אילן, מדריכה בשירותים פסיכולוגיים.

קבוצה ב' וג': אורנה כהן. פסיכולוגית חינוכית בכירה, שפ"ח רעננה וקליניקה פרטית. (קורס קיץ)

מטרת הקורס: העמקת הידע בתחום לקויות למידה והפרעת קשב. בקורס זה נעמיק את הידע בתחום לקויות למידה והפרעת קשב, ונדון במקרים שיוצגו ע"י המשתתפים בקורס. נוסף כלים לארגז כלי האבחון. נרחיב את ההתבוננות האינטגרטיבית, תוך התייחסות לתחלואה נלווית ולאבחנה מבדלת. נתעמק בכתיבת חוות הדעת ובגזירת המלצות להתערבות, כולל התאמות בדרכי למידה ובדרכי היבחנות.

אופן הלמידה: למידה מגוונת והצגות מקרים שיחייבו את כל הלומדים וילוו לאורך כל הקורס.

תנאי קבלה: יתקבל מי שהשלים קורס ל"ל א', או שבידו פטור מהועדה המקצועית במשרד הבריאות מקורס זה

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה. הלומדים מחויבים במהלך הקורס לבצע הערכה פסיכודיקטית מלאה אחת לפחות.
היקף הקורס: 44 שעות אקדמאיות.

התאריכים: 24.10.17 7.11.17 21.11.17 12.12.17 2.1.18 16.1.18 30.1.18
13.2.18 27.2.18 13.3.18 27.3.18 17.4.18 1.5.18 15.5.18 29.5.18
12.6.18 (אופציונאלי)

השיעורים יתקיימו: קבוצה א' ו-ב'. 15 מפגשים בשעות 13:45-16:05

קבוצה ג': 6 ימים מרוכזים בקיץ 2018. תאריכים יפורסמו בהמשך

שכר לימוד: 615 ₪

מבנה הקורס:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	בניית חוזה מחודש ובדיקת ידע וניסיון בתחום חלוקת המשימות ואופן העבודה
חשבון	דיסקלקוליה מהי. אבחון חשבון
אנגלית/שפה זרה	מאפייני השפה, לקות בשפה האנגלית ובשפה זרה, אבחון.
הצגות מקרים – אינטגרציה	הצגות מקרים ע"י הלומדים: השאלה האבחונית, אינטגרציה כלל הממצאים וניתוח תוצאות המבחנים תוך דגש על הקשר בין סיבת ההפניה לתוצאות. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים- ניתוח תוצאות	אבחנה של לקויות למידה תוך ניתוח התוצאות בעל פי תאוריית ה CHC. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון
הצגות מקרים- קשב	התייחסות ספציפית למקרים שבהם השאלה האבחונית היא בנושא קשב וריכוז. תוך הפנייה לקריאה מאמרים. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים- התחום הרגשי	מיקוד ההתייחסות בלקויות למידה/לקויות קשב וקומורבידיות עם בעיות רגשיות. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים- התאמות להבחנות	התאמות בדרכי הוראה, התאמות בדרכי הבחנות
סיכום הקורס	

הקורס הינו חובה לפסיכולוגים במסלול התמחות ע"פ קביעת הוועדה המקצועית

התערבות במשבר: היבטים על חוסן וטראומה בעבודת הפסיכולוג החינוכי

מרצה: יעל שחר, סגנית מנהלת שפ"ח לוד, רכזת ארצית למניעת אובדנות, חברת פורום מטראומה לחוסן.

תקציר: הפסיכולוג החינוכי עסוק בחלק ניכר מזמנו בהתערבויות מערכתיות ופרטניות בזמן משבר. הן יכולות להיות בעקבות משברים של טראומה ואובדן במשפחה, במערכת ובקהילה, או בעת מצבי חירום על רקע איומים ביטחוניים. בקורס נלמד לאבחן מצבי משבר, ולגזור מתוכם דרכי התערבות, מרמת הפרט לרמת המערכת, עלפי מודלים תיאורטיים שונים ועקרונות בסיסיים להתערבות במשבר. כמו כן, נלמד לזהות ולעקוב אחר התגובות לטראומה, ולהבחין בין ביטויים נורמטיביים ופתולוגיים. נעסוק גם בעבודת המניעה וההיערכות לשעת חירום דרך עבודת הצלח (צוות לשעת חירום) והתייחסות למרכיבי החוסן בביה"ס וביישוב. בקורס נלמד להגדיר מהו מצב משברי ומהן התגובות האופייניות לו, תוך אבחנה בין תהליך עיבוד טראומה לתהליך עיבוד אובדן. הקורס יעסוק בהגדרת טראומה ותגובות לה אצל מבוגרים וילדים, שיטות טיפול ויעילותן, חוסן ומניעה של פוסט טראומה, התערבות במוקדי טראומה, שיטות התערבות מערכתיות ופרטניות (דיבוב, טכניקות אקספרסיביות), ויתבונן על מקומו של המטפל נוכח טראומה. MSI מובנה, הלמידה תבצע באופן סדנאי תוך התייחסות לפריזמה האישית ולהתנסויות של הלומדים.

מטרות הלמידה: הקניית ידע תיאורטי ומיומנויות התערבות עם הפרט המשפחה והמערכת במצבי חירום.

נושאי הקורס:

היכרות עם התגובות השונות למצבי דחק ואבחנה מובדלת ביניהם, התייחסות התפתחותית למושגים על פני רצף גילאים משתנה, מילדות צעירה לבגרות. דרכי עבודה עם הורים לילדים החשופים למצבים טראומטיים ולאובדנים. בניית חוסן, עבודה מניעתית עם המערכת החינוכית, בניית צל"ח. הבנת מקום הפסיכולוג החינוכי בהתערבויות חירום במערכת הגנית, הבית ספרית והקהילתית. היכרות עם דרכי טיפול והתערבות עם הפרט בעקבות אירוע טראומטי ניתוח הצגות מקרה של משתתפי הקורס שילוו את הקורס עד סיומו.

אופן הלמידה: הקורס ייילב למידה תיאורטית לצד התנסות חווייתית. המשתתפים יוזמנו לפגוש תכנים של טראומה, אובדן ואבל, כמו גם התנסות בתהליכי הרגעה וקרקוע, ויתרגלו מיומנויות וטכניקות של התערבות בשעת חירום. העבודה החווייתית תיעשה במגוון דרכים: ראיונות אישיים, סימולציות, עבודה קבוצתית, הבאת מקרים מהשטח והתייחסות משותפת אליהם ברמה הקבוצתית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. קריאת חומר תיאורטי. השתתפות פעילה בסימולציות, תרגילים ועבודה סדנאית. הגשת עבודה כתובה המנתחת התערבות מערכתית בזמן חירום, תוך הסתמכות על המשגות תיאורטיות שנלמדו במהלך הקורס.

הקורס מיועד: פסיכולוגים בשלבי ההתמחות השונים שלא הוכשרו בחירום.

עבודת הסיכום הנדרשת: הצגת התערבות מערכתית בזמן חירום, תוך הסתמכות על המשגות תיאורטיות שנלמדו במהלך הקורס.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועד: שישי ימי ה' בין השעות 9:00-15:00

28/9/17 19/10/17 2/11/17 16/11/17 30/11/17 14/12/17 28/12/17 (אופציונאלי)

מיקום: הקורס יועבר בשפ"ח נס ציונה. כתובת: רח' תל חי 29, נס ציונה.

שכר לימוד: 565 ₪

תכנית התקשרות (הורות תומכת קשר ותקווה): הכשרה תיאורטית לתכנית המלאה המיועדת לעבודה עם הורים וגנות

מרצה: גב' יהודית דריימן, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, ראש צוות ורכזת גני"ל בשפ"ח מודיעין, בצוות פיתוח והכשרה של תכנית התקשרות הורים וגנות, בוגרת מסלול פסיכותרפיה במדרשה לפסיכולוגיה חינוכית, קליניקה פרטית.

מטרת הקורס: תכנית התקשרות הינה תכנית לטיפול ומניעה בבעיות התנהגות בגיל הגן, שבבסיסה עבודה עם הורים לילדים עם קשיים בוויסות העצמי (התנהגותי ורגשי), הנמצאים בסיכון גבוה לבעיות התנהגות. ייחודה של התכנית הוא בהיותה מבוססת ראיות והמחקר המלווה אותה זכה לפרסום והערכה נרחבים בארץ ובחו"ל.

התקשרות הינה תכנית הדגל של אגף פסיכולוגיה בשפ"ח בתחום המניעה לילדים בגיל הגן ונכללת במאגר התכניות של התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, בתכניות "עיר ללא אלימות" ובפרויקט שפ"ח. תכנית התקשרות מתפתחת ומתרחבת באופן מתמיד ומיושמת במספר הולך וגדל של רשויות מקומיות. בשנים האחרונות, הותאמו תכני התכנית לעבודה בגנים ולהנחיית גנות במסגרת השתלמויות "אופק חדש" בפסג"ה.

התכנית המלאה, התקשרות-ת-הורים והתקשרות-ת-גן, הכוללת עבודה עם הורים ועם גנות, מאפשרת מתן מעטפת מלאה – טיפולית-פרטנית ומערכתית - לטיפול כוללני בילד המגלה קשיי התנהגותיים-רגשיים בבית ובגן. התכנית המלאה מציידת את הפסיכולוגים העובדים בגנים בידע וכלים תיאורטיים ומעשיים לטיפול התנהגותי-רגשי-חברתי של ילדים בבית ובגן באמצעות הכשרה פסיכו-חינוכית הניתנת לדמויות המשמעותיות בחיי הילדים-הורים וגנות.

את הבסיס התאורטי שיועבר בהשתלמות צריכים המשתתפים להשלים באמצעות הדרכה על הנחיית קבוצת הורים או על השתלמות לגנות כדי לקבל הסמכה כמנחה התקשרות-ת-הורים או התקשרות-ת-גן.

נושאי הלמידה- התקשרות הורים

1. רקע תיאורטי בנושאים של וויסות רגשי והתפתחות של בעיות התנהגות בגיל הרך.
2. חיזוק וביסוס קשר בטוח הורה-ילד והגברת התנהגות מסתגלת של ילדים דרך שימוש בכלים חיוביים של משחק, שבח, תגמולים וטבלאות הצלחות אישית.
3. הקניית כלים להצבת גבולות וצמצום התנהגויות לא מסתגלות אצל הילדים דרך מתן הוראות יעילות, תוצאות טבעיות והגינות, התעלמות, פסק זמן לרגיעה והחזקה מגינה.
4. עבודה על וויסות רגשי של ההורה תוך התבוננות במשפחת המוצא והבנת ההשפעה של תהליכי העברה בין-דורית.
5. עבודה על התיאום בתוך צוות ההורים והצעת כלים לדיאלוג מכוון.
6. הכרת תהליכים קבוצתיים ומודל של הדרכה ב'קו'.

נושאי הלמידה- התקשרות גן

1. למידה ותרגול של מושגים ושיטות עבודה לבניית ארבעת הממדים של קשר בטוח: תומך, שומר, יציב ומתואם (מודל תשי"ם) על פי פירמידת התקשרות.
2. למידה ותרגול של מושגים ושיטות עבודה שמחזקים את הוויסות העצמי, שיתוף הפעולה והדמייו העצמי של ילדים מאתגרים בסיכון לבעיות התנהגות ברמה הגנית, כמו: "מירקור החיובי", "משחק כל הכבוד", "כיסא המחמאות", "משחק מכוון ילד", "תכנית הצלחות".
3. למידת מושגים ושיטות עבודה לטיפול התנהגותי-רגשי-חברתי של כלל ילדי הגן, כמו: "משחק האלופים" ומשחקים לעידוד פתרון בעיות ותהליכי סליחה תיקון ופיוס.
4. טיפוח יחסי שותפות של הצוות החינוכי עם הורי הגן לביצוע תכנית התערבות שיתופית עם הורים לילדים בעלי קשיי וויסות והתנהגות.
5. למידה ותרגול של כלים לחיזוק יכולת הוויסות העצמי- "שיטת כוח המוח של צביקי"- כיצד לכעוס בלי להרוס, פינת רגיעה בגן ופתרון בעיות.

ההדרכה תעשה ע"י צוות המדריכים הבכירים של התקשרות בשפ"ח שיבחרו להפעיל את התוכנית. ההדרכה תתקצב על ידי השפ"ח. ספר ההדרכה של התכנית (מנואל) יימסר רק לאלו מבין המשתלמים אשר ישלימו את הסמכתם להדרכה בתכנית, ינחו קבוצה (הורים או גנות) ויקבלו הדרכה כנדרש. ההדרכה תעסוק במכלול התכנית: הצגת התכנית בפני שותפים פוטנציאליים, גיוס הגנות, איתור הילדים ועריכת הראיונות להורים. כמו כן ההדרכה תלווה את התהליך הקבוצתי ותעמיק את הידע התיאורטי הרלוונטי לשלבים השונים בעבודה עם קבוצות ההורים והגנות

אופן הלמידה: המפגשים יתבססו על הרצאות, דיונים במליאה ובקבוצות, משחקי תפקידים וקטעי צפייה בסרטונים. יערך תרגול של כלים מתוך תכניות ההורים והגננות. במהלך הקורס המשתתפים ידרשו לקריאת מאמרים ויוזמנו להציג מקרים.

הקורס מיועד: למתמחים החל משנה שניה ועד למומחים.

דרישות הקורס: השתתפות מלאה בכל המפגשים והגשת עבודת סיכום שתשלב המשגה עם יישום בעבודה חינוכית בגנים.

היקף הקורס: 40 שעות לימוד אקדמיות

מועדי הקורס: שישה ימים מרוכזים בתאריכים המפורטים, בין השעות 9:00-15:00

ה' 14.9.17 ד' 27.9.17 ב' 2.10.17 ה' 19.10.17 ד' 1.11.17 ב' 13.11.17

שכר לימוד: 765 ש"ח

לקבלת מידע נוסף בנוגע לתוכנית ניתן לעיין בשפ"ינט תחת הכותרת התקשרות. מנהלי השירותים הפסיכולוגיים בלבד יוכלו לפנות לקבלת פרטים נוספים לגבי הדרכה לגב', רונית גראפי, רכזת פרויקטים ותוכניות לאומיות בשפ"י בכתובת מייל:

ronitpsy@walla.co.il

קצר ודינאמי - הילכו שניהם יחדיו טיפול דינאמי קצר מועד

מרצה:

דר' יעקב יבלון, פסיכולוג קליני מדריך, מנהל שפ"ח גן רווה, פסיכולוג ראשי "מכון ארז"

מטרת הקורס: מאפייני עבודתו של פסיכולוג השפ"ח, מחייבים גם הבנה ושליטה בעבודה ממוקדת וקצרת מועד ביסודה. עד כמה גישה זו מותאמת ויעילה בעבודת הפסיכולוג? האם מסגרת העבודה קצרת המועד הינה אילוף של מציאות חיצונית, או הינה בחירה מושכלת ואף מועדפת? כיצד ניתן לעשות שימוש בעקרונות הגישה של טיפול דינאמי קצר מועד בעבודה טיפולית, יעוצית, הדרכתית ואף מערכתית. מה היתרונות שגישה זו מציעה כדי לייעל את עבודת הפסיכולוג בשפ"ח? כל אלה עומדים במוקד הקורס ללמידה, הטמעה ויישום.

תוכן הקורס: הקורס יתמקד בעקרונות המנחים את הטיפול הדינאמי הקצר. בהכרת אבני הדרך ההיסטוריים של גישה זו, וכיצד התפתחו מהם העקרונות המנחים אותה כיום. יינתן דגש לגישות המובילות של הטיפול הדינאמי הקצר (מאן/סיפנאווס/מאלאן/דאבלו) תוך סקירת המרכיבים המשותפים והייחודיים של כל גישה.

הקורס יאפשר למידה ומעקב אחר הקווים המקשרים בין התיאוריה הבסיסית והגישות השונות לסט הטיפולי ולניהולו, תוך הבהרה כיצד עקרונות התיאוריה הדינאמית מותאמים למתחייב מסט זה. יושם דגש על יישום הגישה בתחום הטיפולי, אך תתאפשר גם למידה של יישומה במרחב עבודת הפסיכולוג החינוכי.

כדי שיתרחש קצור טיפול, חייבים לעמוד על קיום המשתנים הבאים:

- להגדיר מוקד טיפולי להגביל את יעדי הטיפול
- לתחום בזמן את משך הטיפול
- להתאים את אוכלוסיית המטופלים
- ליישם טכניקות ספציפיות המשרתות את המוקד ומגבלת הזמן

הבנת יחסי הגומלין בין משתנים אלה וכיצד הרחבתם או צמצומם משפיע על הטיפול הדינאמי הקצר הינה חיונית. היכולת לתכנן ולהשתמש באופן דיפרנציאלי ומושכל במשתנים אלה, תוך הבנת ההשלכות הנובעות מאופן השימוש, הם המפתח לשימוש יעיל וגמיש בגישות השונות, ולהתאמת הסט הטיפולי וההדגשים הטכניים המתחייבים מכך. הכרה ושליטה במשתנים אלה יאפשרו למטפל לבחור עבורו ועבור המטופל את המסגרת הטיפולית המתאימה ולהרחיב את מגוון הטיפולים וההתערבויות שהוא יכול לבצע ברמת הפרט, המשפחה הקבוצה והמערכת.

אופן הלמידה: החלק הראשון של הקורס יעסוק בתיאוריה ומסגרת החשיבה וההמשגה של הטיפול הדינאמי הקצר, והחלק השני ביישום הגישה לחדר הטיפולים ולעבודת פסיכולוג השפ"ח. המשתתפים יתבקשו לקרוא קבוצת מאמרים שישמשו כבסיס ללמידה התיאורטית והיו קרקע לדיון ולמידה משותפת, כמו גם להביא דוגמאות מעבודתם ביום יום (מתחום הטיפול/יעוץ/הדרכה/עבודה מערכתית). דוגמאות אלה ישמשו ללמידה אישית וקבוצתית ויחברו את הלמידה וההבנה התיאורטית עם יישום והטמעת עקרונות הטיפול הדינאמי הקצר לעבודתם.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, קריאת חומר, הצגת מקרה/הגשת עבודה מסכמת

הקורס מיועד: מתמחים ומומחים המעוניינים בהרחבת הידע הטיפולי

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועד: שישה ימי ג' בין השעות 9:00-15:00

12/9/17 5/9/17 29/8/17 22/8/17 1/8/17 25/7/17

שכר לימוד: 765 ש"ח

טיפול בהורות

מרצה:

ירדנה גנץ, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, מטפלת במשפחה ובזוג מוסמכת, מנהלת שפ"ח שוהם.

תקציר: טיפול בהורות עוסק בתפקוד, אולם לא ניתן להפריד את התפקוד מהאדם הממלא אותו. במילים אחרות, הורה הנו אדם בתפקיד, ומקיים בתוכו רובד אובייקטיבי של תפקוד הורי, אך גם רובד סובייקטיבי, בו הוא מתקיים כאדם, בעל צרכים, דחפים, קשרים, חסכים, דפוסים, חלקי זהות שונים וכו'. בין שני הרבדים, התפקוד ההורי והאדם, האובייקט והסובייקט, מתקיימים יחסים פנימיים מורכבים, רבי פנים ועוצמתיים. בטיפול בהורות חשוב לפגוש את שני הרבדים, וכן לפרוש ולהבין את יחסי הגומלין ביניהם, במטרה לשפר את התפקוד ההורי ואת הרווחה הנפשית של ההורה.

אך המורכבות ההורית אינה רק תוך-אישית, אלא היא בעלת מרכיב בינאישי מרכזי. המורכבות הפנימית שתוארה לעיל מתקיימת לרוב פעמיים, שהלא הורות מבוססת ביולוגית על שני שותפים, ועם השניים מגיעה השלישית, הזוגיות (על סוגיה השונים, כולל זו הנעדרת, המופרדת או החדשה), ורובד נוסף בינאישי, המצטרף למורכבות התוך-אישית. כאמור, טיפול בהורות עוסק בתפקוד, אולם, כדי להשפיע על התפקוד ולקדם שינוי, חשוב לערוך באופן המשכי ומשלים שתי התייחסויות טיפוליות, האחת לערוך התבוננות דינמית על הרבדים הסמויים: הרובד הזוגי והרובד הסובייקטיבי המהווים לו בסיס, והשנייה לתרגם את ההישגים הרגשיים שהתקבלו להתנהגויות ברובד המציאות, באמצעות עבודת ההדרכה. שתי התייחסויות טיפוליות אלו מקיימות שתי תנועות משלימות, האחת דינמית-רפלקטיבית מלמעלה כלפי מטה, והשנייה מתרגמת ומדריכה מלמטה כלפי מעלה. מחיבור שתי התנועות מתקבל טיפול בהורות בתנועה גלית, שהנו למעשה טיפול דינמי המחויב למציאות.

ההתייחסות להורה לא רק כאל אובייקט עבור ילדו אלא גם כסובייקט, מאפשרת לשפוך אור על המפגש האינטר סובייקטיבי בין הורים לילדיהם, מפגש משמעותי, המעשיר את ההבנה התיאורטית ואת הגישה הטיפולית.

מטרות הקורס: המשגת טיפול בהורות באמצעות המושגים: "טיפול בתנועה גלית" ו"טיפול דינמי מחויב למציאות". הבניית תהליך ההתערבות, באופן המשקף תהליכי חשיבה פסיכולוגיים מובחנים ומאורגנים. העמקת ההכרות עם ידע תיאורטי הקשור להורות וחיבורו לאופני ביטוי במציאות החיים ובסיטואציה הטיפולית. התייחסות נרחבת תינתן לתהליכי מנטליזציה מבית מדרשו של פיטר פונגי, תוך התייחסות למושגים נושקים פרי עבודותיהם של וויניקוט, בולבי, אוגדן, סטרן, ג'סיקה בנג'מין ולואיס ארון וכן מושגים מתחום הטיפול המערכת-משפחתי. העמקת ההבנה לתהליך הטיפול, תוך התייחסות לשאלות כגון: מה עושה שינוי בטיפול בכלל ובטיפול בהורות בפרט? כיצד שומרים על גבולות ההגדרה ולא הופכים את הטיפול לזוגי או פרטני? לאילו סוגיות אתיות יש לפתח רגישות בטיפול בהורות? הגברת המודעות ליחסים הטיפוליים, תוך התייחסות למושגים כגון תהליכי העברה והעברה נגדית, הזדהות השלכתית ועולמו הפנימי של המטפל. הרחבת ארגז הכלים הייעוצי בנוגע לסוגיות הוריות גלויות, כגון הצבת גבולות, היענות רגשית ותקשורת, סוגיות התפתחותיות ומבנים משפחתיים ייחודיים (משפחות גרושות).

אופן הלמידה: במפגשים תתקיים למידה תיאורטית במבנה של דיון מעורר חשיבה, מלווה בתרגול חוויתי. דרישות הקורס: נוכחות מלאה, ביצוע התערבות טיפולית עם הורים בפועל (יש מקום לשונות בסוג ההתערבות), הגשת עבודה כתובה: הצגת מיקרה באופן שישקף את אחד מהיבטים עליהם הקורס התעכב בליווי רפלקציה, וכן קריאה.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, קריאת חומרים תאורטיים, הצגת מקרה/הגשת עבודה מסכמת

הקורס מיועד: למתמחים ולפסיכולוגים המעוניינים בהבניית הידע בתחום

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועד: שישה ימי ג' בין השעות 9:00-15:00

22/8/17 29/8/17 5/9/17 12/9/17 19/9/17 26/9/17 17/10/17 (אופציונאלי)

שכר לימוד: ₪ 765

עבודה טיפולית עם מתבגרים

מרצה:

עדנה רשף פסיכולוגית קלינית וחינוכית מומחית, בוגרת ביה"ס לפסיכותרפיה של אוניברסיטת תל-אביב, מוסמכת בהיפנוזה מטפלת בקליניקה פרטית.

תקציר: גיל ההתבגרות היא אולי התקופה הסוערת והמרתקת ביותר במעגל החיים. גיל ההתבגרות הוא שלב בין ילדות לבגרות שמאופיין בשינויים דרמטיים רבים: פיזיים, מיניים, רגשיים קוגניטיביים וחברתיים. תהליכי ההתבגרות כוללים מטלות התפתחותיות שונות: השגת עצמאות יחסית תוך כדי יציאה מתלות מרבית בהורים, השגת יחסי אהבה ויכולת לאינטימיות ותחילת יכולת תכנון העתיד ותהליכי עיצוב זהות אישית. השינויים הללו יוצרים מיזוג שיכול ליצור קשיים חמורים בקצה האחד של הרצף ואתגרים מרגשים של גדילה בקצה השני.

בתהליך ההתבגרות לא פעם מתעוררים קונפליקטים ומשברים המלווים בחרדה וגוררים אחריהם לחצים, איומים, הסתגרות ושימוש בכוח פיזי, בריחה מהבית, התמכרויות, הפרעות אכילה, דיכאון, יחסי מין מוקדמים. במהלך הקורס נדון בגבול בין נורמאליות לפתולוגיה בגיל זה. כמו כן נבחן את הקשר הטיפולי הייחודי הנוצר בעבודה עם מתבגרים והוריהם. מהי מקומה של המשפחה בתהליך זה בתקופתנו. נדון בתהליכי העברה והעברה נגדיים: למטפל במתבגרים יש לא פעם בעיה קבועה שנוגעת לשאלת ההזדהות הלא מודעות שלו. הוא עלול להזדהות עם המתבגר כנגד הוריו, או עם ההורים כנגד המתבגר או עם העמדות ההוריות ההגנתיות כלפי המתבגר. כמו כן עוצמת הטלטלות הנפשיות הנעות בין גרסיות להתקדמויות רגשיות המלוות בחרדה כל אלה עלולים לעורר במטפל את חרדותיו הלא מודעות שלו עצמו. נדון בצורך של המתבגר במבוגר ששורד את ההרסנות ההתבגרותית שלו בלי להיות נקמן או נוטש.

מטרות הקורס: העמקת ההבנה התאורטית והטיפולית בעבודה עם מתבגרים. - סוגיות התפתחותיות של גיל ההתבגרות - הבניית תהליכי התערבות בטיפול עם המתבגר - לבוא במגע עם גיל ההתבגרות שלנו כמטפלים. נושאי הלמידה: - תקופת ההתבגרות ושלביה- סוגיות התפתחותיות של גיל ההתבגרות על פי התאוריות הפסיכואנליטיות הקלאסיות והמודרניות. - התפתחות הזהות האישית של המתבגר - פתולוגיות של גיל ההתבגרות - טיפול פסיכולוגי במתבגרים, מוטיבציה והברית הטיפולית - עבודה עם הורים ועם הצוות החינוכי אופן הלמידה: - במפגשים יתקיים שילוב בין למידה תאורטית, קריאת מאמרים, התנסויות חווייתיות, סרטים והצגת מקרים מהשטח ועיבודם במשותף.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, עבודה טיפולית עם מתבגר. הצגת ההתערבות במסגרת הקורס, בכתב, כולל פגישה טיפולית אחת מפורטת. קריאה שוטפת של המאמרים. הגשת עבודה כתובה: הצגת מקרה תוך התייחסות לחומרים שנלמדו במהלך הקורס ולביבליוגרפיה מתאימה.

הקורס מיועד: למתמחים ולפסיכולוגים המעוניינים בהבניית הידע בתחום

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועד: שישה ימי ג' בין השעות 9:00-15:00

5/9/17 12/9/17 19/9/17 26/9/17 3/10/17 17/10/17 24/10/17 (אופציונאלי)

שכר לימוד: 765 ₪

פסיכופתולוגיה במרחב הפסיכולוגיה החינוכית

מרצה:

עופר שלום. פסיכולוג קליני העובד בגישה פסיכואנליטית. מטפל בילדים, נוער ומבוגרים. בוגר מכון מגיד. פסיכולוג תעסוקתי מומחה. קב"ן לשעבר בצה"ל. בוגר לימודי פסיכולוגיה רפואית.

תקציר: בקורס נתוודע להערכת אישיות בהתאם לגישתו של קרנברג להפרעות הנפשיות השונות כגון: הפרעות במצב הרוח, הפרעות חרדה, הפרעות האישיות, הפרעות התנהגות (ONDUCT, O.D.D) והפרעות נוספות. נכיר את ההפרעות בהתאם למדריך הפסיכיאטרי (DSM) ונכיר את ההסברים הדינמיים להפרעות. הקורס יתבסס על הצגה תיאורטית של נושאי הלימוד ועל הצגות מקרה של הסטודנטים.

מטרות הלמידה: הקניית ידע תיאורטי וכלים להערכה של רמות ארגון האישיות והבנת הפסיכופתולוגיה על פי ה DSM ועל פי תפיסה דינאמית.

נושאי הקורס: ראיון קליני /ראיון פסיכיאטרי

גישתו של קרנברג ורמות ארגון אישיות (נירוטי גבולי ופסיכוטי)
הפרעות אישיות (הגדרה על פי ה DSM והסבר דינמי)

דיכאון

חרדה

הפרעות התנהגות שונות

פוסט טראומה

הפרעות אכילה

אופן הלמידה: הקורס ישלב למידה תיאורטית לצד הצגות מקרה של הסטודנטים. המשתתפים יוזמנו להביא מקרים אותם הם פוגשים בשדה ויחד ננתח את המקרים.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. קריאת חומר תיאורטי. השתתפות פעילה בהצגת המקרים, כתיבת עבודה.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים המעוניינים להעמיק את הידע באבחון הערכה ופסיכופתולוגיה.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועד: שישי ימי ג' בין השעות 9:00-15:00

17/10/17 3/10/17 26/9/17 19/9/17 12/9/17 5/9/17

24/10/17 (אופציונאלי)

שכר לימוד: 765 ₪

הנחיית קבוצות - הלכה למעשה

מרצה:

ד"ר עדי שפירא-פאיאנס, מטפלת בהבעה ויצירה (דרמה תרפיה) מנחת קבוצות, מנהלת ומדריכת הצוות הטיפולי בבית הספר 'הבית של תמר'.

תקציר: טיפול קבוצתי הינו כלי טיפולי עוצמתי ביותר, בתוכו מתחוללים תהליכים רגשיים מרתקים הקשורים לטיפוח ופיתוח המודעות העצמית ולאינטראקציות ומערכות יחסים בין-אישיות. בדומה לדרמה תרפיה, הדינמיקה הקבוצתית מאפשרת למשתתפיה הזדמנות פז להתבונן בתפקידים המעכבים והמקדמים שניתנו להם ושלקחו על עצמם. זאת ועוד, היא מאפשרת להם להכיר במידת השפעת תפקידים אלו על יכולתם ליצור קשרים בין-אישיים בתוך הקבוצה ומחוצה לה.

במהלך הקורס, המונה עשרה מפגשים, יינתן הבסיס התיאורטי והחוויתי של מאפייני הנחיית הטיפול הקבוצתי. זאת, תוך התבוננות על התהליכים בקבוצה, בדגש על מערכת היחסים שבין מנחה הקבוצה למשתתפים בה ועל התפקידים של משתתפי הקבוצה.

מטרות הלמידה: מטרת הקורס הן הבנה מעמיקה של תהליכים אלו וסיוע למשתתפי הקורס בבניית הזהות המקצועית כמנחה קבוצות, איזה מנחה אני מבקש להיות? מהו סגנון ההנחיה שלי? עם אלו קבוצות אני מעדיף/יכול לעבוד? שאלות אלה ונוספות הינן קריטיות בתחום ההנחיה הקבוצתית ובעלות השפעה רבה על מידת הצלחת התהליכים בטיפול הקבוצתי.

נושאי הקורס: טיפול קבוצתי: מהי קבוצה טיפולית? – התהוותה של קבוצה. מושגי יסוד ותפקידים בטיפול הקבוצתי. שלבי התפתחות הקבוצה. חשיבותם של הקשרים הבין-אישיים, משמעותה של הלכידות קבוצתית. יחסי אובייקט בקבוצה והקבוצה כמיקרו-קוסמוס חברתי. סוגי התפקידים בקבוצה: זיהוי התפקידים ודפוסי ההתנהגות של משתתפי הקבוצה (תפקידים מקדמים ותפקידים מעכבים). התנגדות והעברה בטיפול הקבוצתי. מנחה הקבוצה: תפקיד מנחה הקבוצה, אישיות המנחה והשפעתה על חברי הקבוצה, הנחייה משותפת (שני מטפלים). מיומנויות הנחיה, סגנון הנחייה. טיפול קבוצתי למתבגרים.

אופן הלמידה: הקורס ישלב למידה תיאורטית לצד התנסות חווייתית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. קריאת חומר תיאורטי. השתתפות פעילה. בהתנסויות השונות. הגשת עבודה כתובה. אשר תעשה שימוש בכלים השונים שיינתנו במהלך הקורס.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים בשלבי ההתמחות השונים.

היקף הקורס: 40 שעות

מועדי הקורס: 6 ימי ב' בין השעות 9:00-15:00 בתאריכים:

25.12.17   11.12.17   20.11.17   6.11.17   30.10.17   16.10.17
1.1.18 (אופציונאלי)

מיקום: הקורס יועבר בשפ"ח רחובות. (בילו 2 רחובות. קניון רחובות)

שכר לימוד: 765 ₪

דחייה חברתית

מרצה:

יעל אברהם, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה. סגנית מנהלת שפ"ח באר שבע. מטפלת קוגניטיבית התנהגותית ומטפלת משפחתית מוסמכת. פועלת מאז 2005 בנושא הדחייה החברתית הן ברמה תיאורטית והן ברמה יישומית.

תקציר: תופעת הדחייה החברתית בקרב קבוצת השווים מעסיקה רבות ילדים, הורים, מורים אנשי חינוך ומטפלים. בקורס נלמד מושגים בסיסיים בתחום הדחייה החברתית, נכיר גישות שונות להבנת תופעת הדחייה החברתית וכן נלמד ונתנסה בגישות שונות לטיפול בבעיית הדחייה: החל מטיפול פרטני בילד הדחוי עבור דרך הוריו, מחנכת הכיתה, תלמידי הכיתה ועד האווירה הבית ספרית.

מטרות הלמידה: הקניית ידע תיאורטי ומעשי בתחום הדחייה החברתית

נושאי הקורס: - מבוא תיאורטי לתחום הדחייה החברתית - מודל טיפולי פרטני לילדים דחויים חברתית - עבודה כיתתית במצבים של דחייה חברתית בכיתה - מודל טיפולי קבוצתי לילדים דחויים חברתית - עבודה עם הורים לילדים דחויים חברתית מהדרכה ועד טיפול - רגישות לדחייה

אופן הלמידה: הקורס ישלב למידה תיאורטית לצד התנסות חווייתית. כל הכלים אשר יילמדו בקורס ייושמו במהלכו בעזרת עבודה סדנאית. כמו כן יוזמנו המשתתפים להביא תיאורי מקרה מן השטח להם תהיה התייחסות ברמה הקבוצתית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. קריאת חומר תיאורטי. השתתפות פעילה בהתנסויות השונות. פרזנטציה קצרה של התערבות חברתית שתעשה שימוש בכלים שילמדו בקורס.
הקורס מיועד: לפסיכולוגים בשלבי ההתמחות השונים.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועדי הקורס: - ימי ג' בין השעות 9:00-15:00

17.4.18 13.3.18 13.2.18 16.1.18 12.12.17 7.11.17

מיקום: הקורס יועבר בשפ"ח רמלה (רח' וילנה 7, רמלה).

שכר לימוד: 765 ₪

הכשרה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית

מנחות:

גילה טייכר, פסיכולוגית חינוכית וקלינית מומחית, מדריכה בפסיכולוגיה חינוכית אורית לוי, פסיכולוגית חינוכית מומחית, מדריכה בפסיכולוגיה חינוכית, סגנית מנהל שפ"ח כפר-סבא

מטרת הקורס:

הכשרת פסיכולוגים חינוכיים מומחים לתפקידי הדרכה; למידה והעמקה בתהליך ההדרכה, תוך חיבור בין התנסות אישית והמשגה תיאורטית.

תכני הקורס :

הקורס יעסוק בנושאים הבאים:

מהי הדרכה, סוגי הדרכה, סגנונות הדרכה, ותחומי ההדרכה. (3 יחידות)
ריבוי הפנים של ההדרכה: העברת ידע, הכלה, העצמה, פיקוח, פיתוח זהות מקצועית. (3 יחידות)
הדרכה בהתאם לשלב ההתמחות של המודרך. (1 יחידה)
חווה ההדרכה, יעדים, תהליכי משוב. (3 יחידות)
הדיאלוג המתרחש בהדרכה- הגלוי והסמוי, תהליכים תוך-אישיים ובין-אישיים, וכיצד ניתן להעביר את התובנות מתהליכים אלה לעבודת המתמחה מול הלקוח שלו. (6 יחידות)
דילמות אתיות כגון: יחסים בין המדריך ומנהל השפ"ח, המדריך שהוא גם מנהל של המודרך, המדריך והלקוח של המודרך, והמדריך מול מדיניות והנחיות שפ"י. (4 יחידות)

מבנה הקורס:

הקורס ישלב למידה תיאורטית של נושאים, עם הצגת מקרים מהשטח. המשתתפים יידרשו לקרוא פרקי קריאה מתוך הרשימה הביבליוגרפית, כבסיס לדיון בשיעורים.

הקורס מיועד: פסיכולוגים בתהליך הסמכה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה; קריאת מאמרים; עבודת גמר, אותה ניתן להגיש לכל המאוחר עד ארבעה שבועות מתום הקורס.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות, במהלך 7 מפגשים, אחת לשבועיים בימי שלישי, בשעות 9:00-14:00.

תאריכי הקורס: 14.11.17, 28.11.17, 12.12.17, 26.12.17, 9.1.18, 23.1.18, 6.2.18

6.3.18 (אופציונאלי)

שכר לימוד: 765 ₪

מהפרט אל הכלל ומן הכלל אל הפרט

הגישה הפסיכואנליטית-מערכתית (גישת יחסי קבוצות) להבנת קבוצות, ארגונים והחברה

מרצה: דפנה בהט, פסיכולוגית קלינית מומחית-מדריכה, יועצת ארגונית ומאמנת; קליניקה פרטית; מנחת סדנאות להעצמת הנשיות באמצעות ריקוד; יו"ר אפק (האגודה הישראלית ללימוד תהליכים קבוצתיים וארגוניים).

תקציר: הגישה הפסיכואנליטית מערכתית להבנת קבוצות וארגונים נשענת על התיאוריה הפסיכואנליטית ועל תיאוריית המערכות הפתוחות. היא מהווה הרחבה והעמקה של תיאוריות פסיכולוגיות של היחיד, אך אינה רק אקסטרפולציה של ההבנה את היחיד ויש לה מושגים משלה ודרכי עבודה משלה.

אופן הלמידה: הקורס יסלב למידה התנסותית, למידה של מושגים מהתיאוריה וניתוח תיאורי מקרה מערכתיים מן השטח.

מטרות הלמידה:

הקניית ידע תיאורטי ומעשי על הגישה הפסיכואנליטית-מערכתית.

פיתוח הרגישות, ההקשבה וההתבוננות על מערכות ועל יחידים במערכות.

מנושאי הקורס:

- מושגים מערכתיים: משימה, סמכות, תפקיד, גבולות ועוד.
- מושגים פסיכואנליטיים: החרדות במערכת (קבוצה, ארגון), ההגנות במערכת, הגישה של ביון ועוד.
- מערכת כשלם.
- יחסים בין הפרט לבין המערכת
- יחסים בתוך מערכת, יחסים בין מערכות.
- ניתוח תפקיד.
- חלימה חברתית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. קריאת חומר תיאורטי. השתתפות פעילה בהתנסויות ובדיונים. הצגת מקרה אשר תעשה שימוש בכלים השונים שיינתנו במהלך הקורס.

הקורס מיועד: למומחים ומדריכים

היקף הקורס: 40 שעות

מועדי הקורס: 7 ימי ג' מרוכזים בתאריכים: 24.10.17 7.11.17 21.11.17 2.1.18
16.1.18 30.1.18 13.2.18

13.3.17 (אופציונאלי)

שכר לימוד: 765 ₪

מושגי יסוד בפסיכואנליזה

מרצה:

עופר שלום. פסיכולוג קליני העובד בגישה פסיכואנליטית. מטפל בילדים, נוער ומבוגרים. בוגר מכון מגיד. פסיכולוג תעסוקתי מומחה. קב"ן לשעבר בצה"ל. בוגר לימודי פסיכולוגיה רפואית.

מושגי יסוד בפסיכואנליזה כגון: SETTING, העברה, העברה נגדית, הלא מודע, הזדהות השלכתית התנגדות, פירוש ורגרסיה מלווים את עבודתו של הפסיכולוג שמטפל באוריינטציה אנליטית (דינמית) בכל רגע ורגע בחדר הטיפול. מושגים אלו עברו שינויים מאז תחילתה של הפסיכואנליזה ועד היום. במסגרת הקורס נכיר את המושגים והתפתחותם, כמו כן נלמד את אופן ביטויים בקליניקה ובשעה הטיפולית. בקורס נקרא ונלמד ביחד מאמרים העוסקים במושגים השונים חלקם מאמרים מוקדמים (פרויד וקליין) וחלקם מאמרים עכשוויים (בטי ג'וזף, שטיינר)

מטרת הקורס: להכיר באופן מעמיק את מושגי היסוד האנליטיים מהבחינה התיאורטית ואת אופן ביטויים בקליניקה ובשעה הטיפולית.

נושאי הקורס:

- SETTING – מהי המסגרת ולמה היא משמשת, השעה הטיפולית זמן ומקום, נושא התשלום, תדירות הטיפול, סיום טיפול וסוגיות נוספות הקשורות במסגרת הטיפולית.
- העברה, והעברת אהבה גילויי העברה ואופן ההתמודדות בחדר הטיפוליים
- העברה נגדית התפתחות המושג עד להיותו כלי העוזר למטפל ללמוד על המטופל
- הלא מודע, מהו בתיאוריות השונות
- פירוש וסוגי פירוש
- רגרסיה
- הזדהות השלכתית
- התנגדות
-

אופן הלמידה: הקורס ישלב למידה תיאורטית לצד דוגמאות קליניות מחדר הטיפוליים. נלמד ביחד את המאמרים ונקרא קטעים נבחרים בכל מאמר. כמו כן נקדיש חלק מזמן הלמידה לניתוח מקרים אותם יביאו הסטודנטים.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. קריאת חומר תיאורטי. הגשת עבודה כתובה (תיאור מקרה) על בסיס החומר הנלמד

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מומחים ולמתמחים לקראת סוף תהליך ההתמחות בעלי ניסיון טיפולי

היקף הקורס: 40 שעות

מועדי הקורס: שבעה ימי שישי בין השעות 8:30-13:00

19/1/18 5/1/18 22/12/17 8/12/17 24/11/17 10/11/17 27/10/17

26/1/18 (אופציונאלי)

שכר לימוד: 765 ₪

בין תיאוריה לפרקטיקה – הספקטרום האוטיסטי

מרצה:

שימרת פרידנזון-חיו. פסיכולוגית בהתמחות קלינית, דוקטורנטית ומנהלת מחקר במעבדה לחקר אוטיזם, המחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן.

תקציר: הקורס ידון בהכרות עם הספקטרום האוטיסטי הן בפן התיאורטי והן בפן הפרקטי. הקורס יסרוק את DSM מאפייני הספקטרום, האבחנה והשינויים באבחנה שנעשו בעקבות - . נדון בתיאוריות 5 המספקות המשגה לספקטרום האוטיסטי דרך גישות קוגניטיביות ודרך גישות דינמיות. נלמד על המצע הפסיכו-פיזי הייחודי של ילדים על הספקטרום. נעסוק בעבודה המורכבת מול הורים לילדים על הספקטרום. נסרוק שיטות טיפול והתערבות ושילוב במערכת החינוכית.

מטרות הלמידה: הכרת תסמונות הספקטרום האוטיסטי, הגדרותיהן, האטיולוגיה שלהן, ומאפייניהן הקוגניטיביים, הרגשיים, וההתנהגותיים. כמו כן, נסקור שיטות טיפול והתערבות לילדים על הספקטרום ועבודה עם משפחות והורים לילדים אלו.

נושאי הקורס: מאפייני הספקטרום האוטיסטי, אבחון והמעבר לאבחנה חדשה בעקבות - DSM5
Executive Dysfunction

Coherence, Empathizing-Systemizing, מודלים קוגניטיביים מסבירים Theory of Mind
Central Social Motivation
מבוא לחשיבה דינמית על הספקטרום האוטיסטי: אן אלורז, פרנסיס טסטין, וילפורד ביון ודונלד
מלצר.

הבנה רגשית ואמפטיה אצל ילדים ומבוגרים על הספקטרום האוטיסטי.
הכרות עם המצע החושי אצל ילדים על הספקטרום האוטיסטי
דרכי התערבות וטיפול
הדרכת הורים לילדים בספקטרום התקשורת
קשיים חברתיים
שילוב במערכת החינוכית

אופן הלמידה: הקורס כולל דיונים תיאורטיים, צפייה בקלטות ווידאו והצגת מקרים.
דרישות הקורס: נוכחות חובה. כתיבה/הצגת מקרה.

הקורס מיועד: למתמחים ומומחים, בעיקר כאלה הבאים במגע עם ילדים בספקטרום התקשורת
במהלך עבודתם וכן לעובדים בגני ילדים טיפוליים.

היקף הקורס: 40 שעות

מועד: שישה מפגשים במהלך חודש יולי 2018, כל יום חמישי ולסירוגין ימי שלישי בין השעות בשעה
9:00-15:00

ה' 5.7.18 ג' 10.7.18 ה' 12.7.18 ה' 19.7.18 ג' 24.7.18 ה' 26.7.18
31.7.18 (תאריך אופציונאלי)

שכר לימוד: ₪ 765

קצר ודינאמי - הילכו שניהם יחדיו טיפול דינאמי קצר מועד

מרצה:

דר' יעקב יבלון, פסיכולוג קליני מדריך, מנהל שפ"ח גן רוהה, פסיכולוג ראשי "מכון ארז"

מטרת הקורס: מאפייני עבודתו של פסיכולוג השפ"ח, מחייבים גם הבנה ושליטה בעבודה ממוקדת וקצרת מועד ביסודה. עד כמה גישה זו מותאמת ויעילה בעבודת הפסיכולוג? האם מסגרת העבודה קצרת המועד הינה אילוץ של מציאות חיצונית, או הינה בחירה מושכלת ואף מועדפת? כיצד ניתן לעשות שימוש בעקרונות הגישה של טיפול דינאמי קצר מועד בעבודה טיפולית, ייעוצית, הדרכתית ואף מערכתית. מה היתרונות שגישה זו מציעה כדי לייעל את עבודת הפסיכולוג בשפ"ח? כל אלה עומדים במוקד הקורס ללמידה, הטמעה ויישום.

תוכן הקורס: הקורס יתמקד בעקרונות המנחים את הטיפול הדינאמי הקצר. בהכרת אבני הדרך ההיסטוריים של גישה זו, וכיצד התפתחו מהם העקרונות המנחים אותה כיום. יינתן דגש לגישות המובילות של הטיפול הדינאמי הקצר (מאן/סיפנאווס/מאלאן/דאבלו) תוך סקירת המרכיבים המשותפים והייחודיים של כל גישה.

הקורס יאפשר למידה ומעקב אחר הקווים המקשרים בין התיאוריה הבסיסית והגישות השונות לסט הטיפולי ולניהולו, תוך הבהרה כיצד עקרונות התיאוריה הדינאמית מותאמים למתחייב מסט זה. יושם דגש על יישום הגישה בתחום הטיפולי, אך תתאפשר גם למידה של יישומה במרחב עבודת הפסיכולוג החינוכי.

כדי שיתרחש קצור טיפול, חייבים לעמוד על קיום המשתנים הבאים:

- להגדיר מוקד טיפולי להגביל את יעדי הטיפול
- לתחום בזמן את משך הטיפול
- להתאים את אוכלוסיית המטופלים
- ליישם טכניקות ספציפיות המשרתות את המוקד ומגבלת הזמן

הבנת יחסי הגומלין בין משתנים אלה וכיצד הרחבתם או צמצומם משפיע על הטיפול הדינאמי הקצר הינה חיונית. היכולת לתכנן ולהשתמש באופן דיפרנציאלי ומושכל במשתנים אלה, תוך הבנת ההשלכות הנובעות מאופן השימוש, הם המפתח לשימוש יעיל וגמיש בגישות השונות, ולהתאמת הסט הטיפולי וההדגשים הטכניים המתחייבים מכך. הכרה ושליטה במשתנים אלה יאפשרו למטפל לבחור עבורו ועבור המטופל את המסגרת הטיפולית המתאימה ולהרחיב את מגוון הטיפולים וההתערבויות שהוא יכול לבצע ברמת הפרט, המשפחה הקבוצה והמערכת.

אופן הלמידה: החלק הראשון של הקורס יעסוק בתיאוריה ומסגרת החשיבה וההמשגה של הטיפול הדינאמי הקצר, והחלק השני ביישום הגישה לחדר הטיפולים ולעבודת פסיכולוג השפ"ח. המשתתפים יתבקשו לקרוא קבוצת מאמרים שימשו כבסיס ללמידה התיאורטית והיו קרקע לדיון ולמידה משותפת, כמו גם להביא דוגמאות מעבודתם ביום יום (מתחום הטיפול/ייעוץ/הדרכה/עבודה מערכתית). דוגמאות אלה יישמשו ללמידה אישית וקבוצתית ויחברו את הלמידה וההבנה התיאורטית עם יישום והטמעת עקרונות הטיפול הדינאמי הקצר לעבודתם.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, קריאת חומר, הצגת מקרה/הגשת עבודה מסכמת

הקורס מיועד: מתמחים ומומחים המעוניינים בהרחבת הידע הטיפולי

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות

מועד: שישה ימי ד' במהלך יולי-אוגוסט 2018 בין השעות 9:00-15:00
4/7/18 11/7/18 18/7/18 1/8/18 8/8/18 22/8/18 29/8/18 (אופציונאלי)

שכר לימוד: 765 ש"ח